

АЛТЫНСАРИН ОҚУЛАРЫ

«ҚАЗІРГІ ӘЛЕУМЕТТІК МӘДЕНИ ЖӘНЕ ГЕОСАЯСИ
НАҚТЫЛЫҚТАҒЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАР – ТӘРБИЕНІҢ
ТҰЖЫРЫМДАМАЛЫҚ НЕГІЗІ»

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМИ-ТӘЖІРИБЕЛІК
КОНФЕРЕНЦИЯ МАТЕРИАЛДАРЫ

I КІТАП

АЛТЫНСАРИНСКИЕ ЧТЕНИЯ

«ЦЕННОСТИ КАК КОНЦЕПТУАЛЬНАЯ ОСНОВА ВОСПИТАНИЯ
В СОВРЕМЕННЫХ СОЦИОКУЛЬТУРНЫХ
И ГЕОПОЛИТИЧЕСКИХ РЕАЛИЯХ»

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ
НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ

I КНИГА

Қостанай қ., 2025 ж.
г. Қостанай, 2025 г.

РЕДАКЦИЯ АЛҚАСЫ / РЕДАКЦИОННАЯ КОЛЛЕГИЯ

Қуанышбаев Сеитбек Бекенович, география ғылымдарының докторы, доцент, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Басқарма Төрағасы-Ректоры, Қазақстан; **Наурызбаева Эльмира Кенжеғалиқызы**, тарих ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессоры, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің академиялық мәселелер жөніндегі проректоры; **Жарлығасов Женис Бахытбекович**, ауыл шаруашылығы ғылымдарының кандидаты, қауымдастырылған профессор, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректоры; **Скударева Галина Николаевна**, педагогика ғылымдарының докторы, доцент, Ресейлік Мәскеу облысындағы Мемлекеттік жоғары білім беру ұйымы «Мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университеті» ректоры, педагогика кафедрасының меңгерушісі, Ресей; **Бережнова Елена Викторовна**, педагогика ғылымдарының докторы, Ресей Сыртқы істер министрлігінің Мәскеу мемлекеттік Халықаралық қатынастар институтының (университет) профессоры; **Есіркепова Кенжегүл Қабылғазықызы**, филология ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті Ө.Сұлтанғазин атындағы педагогикалық институтының директоры; **Ибраева Айман Елемановна**, Қостанай облысы әкімдігінің Білім басқару басшысы; **Калимжанова Роза Лаиковна**, PhD докторы, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының меңгерушісі; **Утегенова Бибикуль Мазановна**, педагогика ғылымдарының кандидаты, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Смаглий Татьяна Ивановна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің педагогика ғылымдарының кандидаты; педагогика, психология және арнайы білім беру кафедрасының қауымдастырылған профессоры; **Жетписбаева Айсылу Айратовна**, Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің Ы. Алтынсарин атындағы әдістемелік кабинетінің меңгерушісі.

Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар - тәрбиенің тұжырымдамалық негізі:
Қ 22 Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференция материалдары: I Кітап, 27 ақпандағы 2025 жылдың – Қостанай: Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, 2025. – 1916 б. = Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях: Материалы международной научно-практической конференции: I книга, 27 февраля 2025 года. – Костанай: Костанайский региональный университет имени Ахмет Байтұрсынұлы, 2025.–1916 с.

ISBN 978-601-356-498-2

Жинақта Алтынсарин оқуларының «Қазіргі әлеуметтік мәдени және геосаяси нақтылықтағы құндылықтар – тәрбиенің тұжырымдамалық негізі» атты Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары жарияланған. Бұл Қазақстандық білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары туралы зерттеулер, еліміздің ұлттық біртұтас тәрбие бағдарламаны жүзеге асыру жолдары, жас ұрпақты тәрбиелеуде халықаралық және отандық тәрбие мәселелері ескеру жолдары, мектеп пен отбасының қоғамдық тәрбие күштерін біріктіру туралы пікірлері, зерттеу ұсынылымдары туралы мақалалар жинақталған.

Жинақта білім беруде ұлттық тәлім-тәрбие құндылықтарын еңгізудің өзекті мәселелері, озат тәжірибелер, біртұтас тәрбиенің бағыт-бағдарымен тенденцияларын айқындалып, сондай-ақ қолжетімділікпен инклюзивтілікті қамтамасыз ету, барлық деңгейлердегі мазмұнның құндылық аспектісін өзектендіру, білім беру ұйымдарында ашықтық пен ынтымақтастық ахуалын құру, білім беруді дамыту мен психологиялық-педагогикалық қолдаудың инновациялық форматтарымен тиімді тәжірибелерін еңгізу, педагогикалық ғылым мен практиканы интеграциялау қарастырылған.

Конференция материалдары қазіргі білім беру контекстіндегі Ы. Алтынсариннің педагогикалық мұрасының өзектілігін, оқытудың гуманистік теориясының ғылыми негіздерін, қазіргі педагогикалық білім берудегі ғылым мен практиканың өзара байланысы мәселесін шешу жолдарын, интегративті жүйе ретіндегі кәсіпке дейінгі педагогикалық білім берудің маңыздылығын, цифрлық ресурстарды пайдалана отырып, педагогтардың тәрбие мәселелерін өз қызметтерінде шешу жолдары айқындалған.

Бұл жинақтың материалдарын ғалымдар, жоғары оқу орындары мен колледж оқытушылары, мектеп мұғалімдері мен мектепке дейінгі тәрбиешілер, педагог-психологтар, магистранттар мен студенттер пайдалана алады.

В сборнике содержатся материалы Международной научно-практической конференции Алтынсаринские чтения «Ценности как концептуальная основа воспитания в современных социокультурных и геополитических реалиях», определяющие общие направления тенденции внедрения национальной программы «Біртұтас тәрбие», такие, как ценностные аспекты воспитания подрастающего поколения, анализ возможностей и лучших практик по внедрению единой программы воспитания, поддержка взаимодействия школ и семьи в воспитании ценностных ориентиров детей и молодежи, изучение путей создания безопасной и поддерживающей образовательной среды в организациях образования.

Материалы Конференции посвящены обсуждению актуальности педагогического наследия Ы. Алтынсарина в контексте современных ориентиров ценностных смыслов воспитания, научных основ аксиологических аспектов обучения и воспитания, а также вопросы готовности педагогов к современным вызовам в отечественном образовании, педагогической готовности педагогов к инновационной деятельности с использованием цифровых ресурсов. Материалы данного сборника могут быть интересны ученым, преподавателям вузов и колледжей, учителям школ и воспитателям дошкольных учреждений, педагогам-психологам, магистрантам и студентам.

ISBN 978-601-356-498-2

9 786013 564982

УДК 37.02
ББК 74.00

ӨОЖ 37.02

«БІРТҰТАС ТӘРБИЕ» БАҒДАРЛАМА АЯСЫНДАҒЫ ТАҒЫЛЫМ БАҒДАРЛАМАСЫ

Шхан Нұрлан Елемесұлы

қазақ тілі мен әдебиеті пәнінің мұғалімі, педагог–зерттеуші
С. Сейфуллин ат. №11 облыстық
мамандандырылған мектеп–лицей интернатының
Орал қ., Қазақстан

Аңдатпа

«Жеке тұлғаны қалыптастыру» тағылым бағдарламасы толықтай «Біртұтас тәрбие» бағдарламасымен сай келетін Абайдың «Толық адам: нұрлы ақыл, жылы жүрек, ыстық қайратты – «Ар ұялар іс қылмас ақылы зерек» концепциясына негізделген. Тағылым бағдарламасы саналы адам болмысының құндақ тәрбиесінен балабақша, мектеп, мектептен кейінгі кезеңге оқушының саналық болмысын қалыптастырып шығаруға ықпалдасады. Сондай-ақ, тағылым бағдарламасы «Біртұтас тәрбие» шеңберінде сынып сағаттарын пәндік сабақ жүйесінде жүргізе отырып, саналы болмысты қалыптасуы әр адамның өз әдеби арқылы мінезімен танылатынын түсінуге ықпалдасады.

Түйінді сөздер: тағылым, таным көздері, мінез, әдеп, әдептілік, әрекет.

Аннотация

«Формирование личности» программа обучения полностью соответствует программе «Единое воспитание» и основана на концепции Абая «Совершенный человек: светлый разум, теплое сердце, горячая воля – «Остроумный ум, который не совершит поступков, от которых совесть будет страдать»». Программа обучения способствует формированию сознательной сущности человека, начиная с раннего воспитания, детского сада, школы и до последующих этапов жизни. Также эта программа, оставаясь в рамках «Единого воспитания», интегрирует классные часы в систему предметных уроков, что способствует осознанию того, что сознательная сущность человека проявляется через его нравственность и характер.

Ключевые слова: обучение, источники познания, характер, нравственность, этика, поведение.

Abstract:

The «Personality Formation» educational program is fully aligned with the «Unified Education» program and is based on Abai's concept of «The Perfect Human: enlightened mind, warm heart, passionate will – 'A sharp mind that will not commit acts which disgrace the conscience.' The educational program fosters the development of a conscious human essence, starting from early upbringing, kindergarten, school, and continuing into post-school stages. Additionally, within the framework of «Unified Education,» this program integrates class hours into the system of subject lessons, promoting the understanding that a person's conscious essence is reflected in their ethics and character.

Key words: education, sources of knowledge, character, ethics, morality, behavior.

Биылғы оқу жылының әдістемелік нұсқау хаттында тәрбие жұмысын ұйымдастырудың ерекшеліктері берілген. Һәм Ұлы Абайдың «Толық адам: нұрлы ақыл, жылы жүрек, ыстық қайрат – «Ар ұялар іс қылмас ақылы зерек» концепциясымен тығыз байланысты деген ойдамын. Өйткені «Тәрбиенің негізі – оқыту, тәрбие және дамудың бірлігін қамтитын үйлесімді дамыған тұлға «Толық адам» ұлттық идеалы болып табылады» [1] деп берілген.

Сурет 1, Абайдың «Толық адам» концепциясы.

«Біртұтас тәрбие» бағдарламасында «Тәрбие – ұрпақты биік мұратқа жетелейтін сапалы білімнің тұғыры және тұлғаның адамгершілік тұрғыдан толысуын қамтитын үздіксіз процесс» делінген. Сәйкесінше, «Жеке тұлғаны қалыптастыру» тағылым бағдарламасында сол процестің жүзеге асырылуы сынып жетекшісінің не куратордың тәрбие сағатын пәндік жүйеде 45 минуттық сабақтың көлемімен саналы сезімге негізделіп жүргізілетін сабақ түрінде қарастырылған. Сондықтан ұсынылған тағылым бағдарламасын «Біртұтас тәрбие» бағдарламасының оқу–әдістемелік құралы деуге боларлық толық негіз бар.

«Біртұтас тәрбие» бағдарламасында айтылатын «Тәрбиенің мәні – ұлттық және жалпыадамзаттық құндылықтар негізінде білім алушылардың тұлғалық қасиеттерін қалыптастыру үшін жағдай жасау. Құндылықтар адамның белгілі бір әрекет етуге деген тұрақты сенімін білдіреді және жеке адамның да, бүкіл қоғамның да өркендеуінің негізі болып табылады. Құндылық білім алушының өмірлік ұстанымына, іс–әрекетіне, мінез–құлқына, дүниетанымына және этикалық нормаларды сақтауына әсер етіп қана қоймай» [1] толық қанды жүзеге асуына ықпалдасары да сөзсіз.

Мәселен, бағдарламада көрсетілген құндылықтар:

- Тәуелсіздік және Отаншылдық
- Бірлік және Ынтымақ
- Өділдік және Жауапкершілік
- Заң және Тәртіп
- Еңбекқорлық және Кәсіби біліктілік
- Жасампаздық және Жаңашылды [1], – болса, «Жеке тұлғаны

қалыптастыру» тағылым бағдарламасында (негізгі мектеп көлемінде):

Қазақстандық патриотизм және азаматтық тәрбие – 40 сағат.

Рухани–адамгершілік тәрбие – 53 сағат.

Эстетикалық тәрбие – 46 сағат.

Салауатты өмір салт тәрбиесі – 9 сағат.

Экологиялық және еңбек тәрбиесі – 23 сағат.

Барлық тағылымтану курсына – 170 сағаттық межемен меңгертілуі көзделген

[2].

Айырмасы, «Біртұтас тәрбие» бағдарламасында әр құндылықтың айларға белгіленуі тағы да науқандық насихаттай көрінеді. Айлық, апталық түрінде жүргізілуі

де ықтимал. Дегенмен тағылым бағдарламасы арқылы жүйелі сабақ желісінде меңгерту оқушы тұлғаның жас ерекшелігіне сай, саналы болмыстың не екенін пайымдауына ықпалдасар еді.

Тағылым бағдарламасы негіз мектеп көлемін қамти отырып, оқушы тұлғаның ұлттық табиғи ерекшелігіне негізделуіменде құнды.

Негізгі мектептен шыққан оқушы тұлға – отбасы мәдениетінде бойжеткен қыз бен ержеткен бозбала жас.

Қазақта «Ата отырып ұл сөйлегеннен без, Шеше отырып қыз сөйлегеннен без» демекші, осы бозбала мен бойжеткендердің бойындағы қасиетті Сырым Датұлы: «Ата тұрып ұл сөйлесе, ер жеткені емес пе. Шеше тұрып қыз сөйлесе, бой жеткені емес пе»– деп, естиярланудың негізі он алты жастан екенін танытқан.

Бүгінде 16 – 17 жас аралығындағы оқушы тұлға жалпы білім берудің соңғы кезең – орта мектепке келгенде, өз алдына ұжым болып, бір–біріне сенім артып, бірін–бірі қолдап, қоғамдасар кезеңінде, сыныптық тәлім–тәрбиені сынып жетекшісіңіз өткерсе, өзін–өз басқарудың бір көрініс болып табылады. Негізгі мектепті бітіргенге дейін тағылым бағдарламасы арқылы мектеп қабырғасындағы оқушы жастардың өзін–өзі басқару жүйесін мектептегі оқушы жастардың түрлі парламенттік т.б. формаларымен ғана емес, сыныпшілік тәрбиені ұйымдастырып, өз бетімен құрбылық қарым–қатынасы үстінде ықпалдасуы көзделген.

Сынып оқушылары: бозбалаң–бойжеткен жастар, өз ара кеңесе отырып, сыныптың тәрбие сағатының тақырыптарын сынып жетекшісінің көмегімен құрып, оны мектеп әкімшілігіне беркіттіріп алып, өздері тәрбие сағаттарын жүргізіп отырса, олардың өзіндік менімен ұжымдық қарым–қатынастағы жауапкершіліктері артады. Өздеріне деген сенімді сезінуіне ықпалдасары сөзсіз. Сондай–ақ, сыныптың ата–аналар жиналысына да өздері ұйтқы болып, мектептің ұстаздармен бірлестіре жүргізуі де қоғамдық ортада өздерінің естиярланғанын тануына ықпалдасып, жауапкершіліктің не екенін шынайы сезінері хақ.

Шын мәнісіне келгенде, он алтыға толып, қолына өз елінің азаматтығын куәләндыратын жеке куәлік пен азаматтық паспортын алып отырған жоғарғы сынып оқушысы мектеп қабырғасынан өз құқығын қорғай алатынына өздері де, ата–анасы мен мектепшілік қоғам, педагогикалық ұжым да шынайы оқушының адам болып қалыптасып келе жатқанын тануы керек. Тағылым бағдарламасы осы күтілетін нәтижеге қол жеткізуді көздейді.

Әлқиса, қазақта «Ананың көңілі балада, баланың көңілі далада» деген мақал бар (2–слайд). Шын мәнісінде солай да. Ананың көңілі балада болатын рас. Бала көңіліде далада болатыны рас. Астарлы мән ана мен баланың көңілінде ме? Жоқ. Ананың көңілі балада болуы шынайы шығар. Ал бірақ, баланың көңіліне назар аудару керектігін атамыз қазақ «Балалы үйдің ұрлығы жатпайды» деп «Ұлға отыз үйден, қызға қырық үйден тыйым» болуымен тұжырымдаған.

1–кесте: Баланы түзден танытудың негіздемесі

**БАЛАБАҚША МЕН МЕКТЕП –
БАЛАНЫ ТҮЗДЕН ТАНЫТУ ОРТАСЫ**

НЕГІЗІ:
Ата-ананың үмітін ақтар тұлғаның отбасынан қалыптасуы

ОБЪЕКТІСІ:
Мінездегі тәрбие келеңсіздіктері

СУБЪЕКТІСІ:
«Баланың бас ұстазы – ата-анасы»
Абай
«Ата-ананың бауыр емі – баласы»
(Халық мақалы)

Мәселе – балалы үйдің ұрлығында емес, балалы үй баласының қылығында. Бала қылығы түзде танылады. Ұл бол, қыз бол, ер бала бол, ересек бол – бәрібір. Ол маңызды емес. Бастысы адам баласының әрекетінде. Кезкелген жағымда не жағымсыз әрекет – ой жемісі. Адамның Абайша айтқанда есті адам болмағыда есті әрекеттің нені білдіретінін түсіне білуде. Сондықтан рулы ел болып, ел болашағы болар жастардың ниеті мен пиғыл–пейілін таныған қазақ, сол танып түйгенін тиісті отбасының отағасына айта білген.

Өкінішке орай, заманның ағымы қазақтың тәрбие мәдениетін өз қағидасынан шығарып жібергелі қай заман? Дей тұрғанмен, заман өзі сұранысқа алып келе жатқан, бірақ, айтуға келмей жүрген қағида – осы. Баланы отбасына қалай түзден танытуға болады? Танытқан күннің өзінде қаншалықты көтере аламыз. Дәлірек айтсақ, көтере аламыз ба? Кім баласының көз алдында танылмаған мінезіндегі сырт мінді, түздегі қылығы мен әрекетін мойындай алады? Міне, санадағы осы олқылық баланы сырттан тануға кереғар болып келеді (3–слайд).

2–кесте: Отбасылық тәрбиеде

**БАЛАБАҚША МЕН МЕКТЕП –
БАЛАНЫ ТҮЗДЕН ТАНЫТУ ОРТАСЫ**

Отбасылық тәрбие үрдісінде:

1. Құндақ тәрбиесінен үш жасқа дейін ақыл естің дамуын, есту, тыңдау қабілеттерімен таным түйсіктерін қалыптастыра отырып, мінез-құлықтың қалыптасуын бағдарлау.
2. Балабақша жасынан мектеп бітіргенге дейінгі кезеңде баланың қалыптасуын назарда ұстай отырып, тәрбиешілермен байланыста ортаның ықпалдастығына назар аудару қажет.

Жалпы адам баласы саналы болмыстың табиғи болмыстан жоғары екенін пайымдаса, мінездегі мінді түзеуге болатынын Абай «Мен егер закон қуаты қолымда бар кісі болсам, адам мінезін түзеп болмайды деген кісінің тілін кесер едім» деп тұжырымдап кеткен.

Алдымен қазақ қағидасы бойынша «Төрт көзің түгел отырып қабырғаңмен кеңесуге» жүгінбей тұрып, адам баласының заманауи бала тәрбиесіне тоқталайық (4–слайд).

3–кесте: Ұлттық педагогикада

БАЛАБАҚША МЕН МЕКТЕП – БАЛАНЫ ТҮЗДЕН ТАНЫТУ ОРТАСЫ

- **Ұлттық педагогикада:**
 - **Балаңды бес жасқа дейін патшандай сыйла...**
- **Құрдақ тәрбиесі мен балабақша кезеңі**
 - **Үш жастаң сана оянып, алты жасқа дейін ақыл кіреді**
 - **... Бес жастаң он бес жасқа дейін құлындай жұмса...**
- **Мектеп жасындағы кезең**
 - **6 – 7 жастаң 13 жасқа дейін ақыл есейеді**
 - **Әрекет – ой-сананың жемісі екенін таныту кезеңі**
 - **14 жастаң ақыл ересектеңін 25 жасқа дейін қалыптасады**
 - **... Он бес жастаң құрбындай сыйлас**
- **14 (15) – 16 (17) жас орта мектеп кезеңі**
 - **Әдептілік – әрекеттің жетістігі, мінездің көрінісі екенін таныту кезеңі**
 - **«Әдептілік, ар-ұят –**
 - **Адамдықтың белгісі,**
 - **Тұрпайы мінез тағы, жат –**
 - **Надандықтың белгісі»**

Бүгінгі таңда адам баласы мектеп қабырғасында тәрбиенің көзі бола алмайды. Қажет десеңіз, отбасында да бала – тәрбиенің көзі болмауға тиіс.

Бұл – отбасы мүшелерінің тәрбиеге байланысты ұстанымына қарай шешілетін мәселе. Десек те, тәрбие көзі не? Немесе кім? – деген сұрақ туындайтыны рас.

Тәрбие көзі деп адам баласының бойындағы тәрбие келеңсіздіктерін танымыз. Бала бойындағы тәртіпсіздіктен бастап, ересек азаматтардың бойынан танылатын мәдениетсіздікті айтамыз. Сәйкесінше, отбасындағы тәрбиеде баланың балалық шалалығынан бастап, тіл алмау, айтқанды екі ету, сөз таластыру, бір-бірімен шатасу, балағат сөз айту, ойланбай сөйлеу, өтірік айту, ұрлық жасау, жала жабу, еріншектену, еркеназдану, шолжаңдық, т.б. көріністер тәрбие көзі болады да, бала өз алдына сол тәрбиенің өз бойынан танылуына себепші болады.

Ұлттық тәрбие мәдениетімізге сай, баланы түзден танымыз десек, төрт көзіміз түгел отырып, қабырғамызбен кеңесуге жүгінуіміз қажет. Ол үшін сыныптың тәрбие сағаттарын сынып оқушыларының бойынан танылған келеңсіздікті жоюға негізделген тақырыптарда жүргізу керек. Ал ата-аналар жиналысын бала қылығын түзден танытар тақырыптармен ұйымдастыру тиімді (5–слайд).

4–кесте: Тағылымтану әдістемесі

Дәстүрлі сыныптың ата–аналар жиналысында тек ата–аналар мен сынып жетекшісі, не кураторлардың ұйымдастыруымен біржақты өтіледі. Мұндай бас қосулар баланы түзден танытпайды. Ата–анаға баласының сабақ үлгерімімен қатар олардың адам болып қалыптасуын таныту әлдеқайда қызық. Сондықтан тақырыптық жиналысқа тек ата–ана емес, сынып оқушыларын да қатыстыру ұтымды. Көтерілген тақырып бойынша сынып оқушылары өз пікірін білдірсе, ата–аналар өз тарапынан пікірмен тақырып көтеріп отырған мәселеге қатысты келелі ой айтса, мектептің сол сыныпқа сабақ беретін мұғалімдері, оқушылардың сабақ үлгеріміндегі алған баға, балдарын сөз қылмай, не болмаса олардың сабақ оқып–оқымайтынын айтқаннан гөрі, өз шәкірттерінің бойынан танылған мінездегі міндері мен көзқарастарынан танылған пиғылдарын оқушының атын атамай келтірсе, аудиториядағы оқушы тұлға да қысылмай, қымсынбай белсенді қатысып, ой бөлісіп отырады сөзсіз. Оқушы тұлғаның сабақ процесіндегі жекеге қатысты кеселін үй жағдайында қалай танып, алдын алуға болатынына кеңес берілсе, төрт көз түгел отырып кеңесудің нәтижесі жоғары болар еді. Сондай–ақ, пән мұғалімдері өз пәндерінен отбасы жағдайында балаға ата–ана тарапынан көмек көрсете алатын кеңестер беруі керек.

Қалған дәстүрлі ата–аналар жиналысында өтілетін іс шаралар сынып жетекшісінің ұйымдастыру қабілетіне қарай жүзеге асады. Соның ішінде, көтерілетін тақырыптың ашылуына мұрындық болатын да сынып жетекшісі. Сынып жетекшісінің кіріспе сөзі не жасаған баяндамасы біржақты болмауы керек. Тақырып көтеріп отырған мәселені ортаға алып шығатындай, бірақ, ортаға тасталған ой оқушылардың пікірімен көтеріліп, ата–аналардың кеңесіне ұласуы маңызды. Қажетті тұстарда педагогтердің деректері мен дәйектемелері, нақты сабақ процесінен мысалды деректерін кіріктіру тиімді.

Мұндай жиналыстың кульминациясына баяндамашы емес аудитория шығуы тиіс. Оқушы тұлға ой түйетіндей, ата–ана баласының есімі аталмаса да, өз баласын танитындай нәтиже беруі керек. Ал педагогикалық ұжым мен сынып жетекшісі тек ықпалдасушы ролінде қалуы тиіс.

Әдебиеттер тізімі:

1. «2024–2025 оқу жылында Қазақстан Республикасының жалпы білім беретін мектептерінде білім беру процесін ұйымдастырудың ерекшеліктері туралы» Қазақстан Республикасының Оқу–ағарту министрлігі Ы. Алтынсарин атындағы Ұлттық білім академиясы ӘДІСТЕМЕЛІК НҰСҚАУ ХАТ

2. Шхан Н. Жеке тұлғаны қалыптастыру: *Тағылым бағдарламасы*. – Астана: Фолиант, 2012. – 88 бет.
3. «Ақылдың көзі» Алматы – «Жалын» баспасы – 1980.
 4. Н.Төреқұлов «Қанатты сөздер» «Жазушы баспасы, Алматы – 1980.
 5. Қ.Өмірәлиев «Абай афоризмі» Алматы «Қазақстан» баспасы 1993.
 6. «Қазақ халқының салт–дәстүрлері» Алматы «Рауан» 1994.
 7. «Қазақ мектебі: бүгінгі жайы мен даму болашағы» Алматы «Rond» 2002.
 8. «Тәрбие құралы» 2003, 6–саны (15–21 беттер).
 9. «Тәрбие құралы» 2004, 1–саны (14, 16–18 беттер).
 10. «Тәрбие құралы» 2004, 3–саны (9–16 беттер).

УДК 37.02

ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКАЯ РАБОТА ПО ЛИТЕРАТУРНОМУ КРАЕВЕДЕНИЮ: ПУТЬ К ФОРМИРОВАНИЮ ГРАЖДАНСКОЙ ПОЗИЦИИ И ПАТРИОТИЗМА

Шымбергенова АкмаралБахытжановна

учитель русского языка и литературы, педагог–исследователь
КГУ «Гимназия имени С.Мауленова
отдела образования города Костаная»
управления образования акимата Костанайской области
г.Костанай, Казахстан

Аннотация

В данной статье раскрываются особенности организации маршрутов литературно–ведческого краеведения. Показана его роль в формировании духовно–нравственных и гражданских позиций подрастающего поколения. Акцентировано внимание на сотрудничестве семьи и школы по вопросам развития и становления личности ребенка, принятие им духовных, моральных, социальных и семейных ценностей.

Ключевые слова: *литературоведческое краеведение, семейные ценности, исследовательская работа, писатели, поэты.*

Аңдатпа

Бұл мақалада әдеби өлкетану маршруттарын ұйымдастырудың ерекшеліктері ашылады. Оның өскелең ұрпақтың рухани–адамгершілік және азаматтық ұстанымдарын қалыптастырудағы рөлі көрсетілген. Баланың жеке басының дамуы мен қалыптасуы, оның рухани, моральдық, әлеуметтік және отбасылық құндылықтарды қабылдауы мәселелері бойынша отбасы мен мектептің ынтымақтастығына баса назар аударылған.

Түйінді сөздер: *әдеби өлкетану, отбасылық құндылықтар, зерттеу жұмыстары, жазушылар, ақындар.*

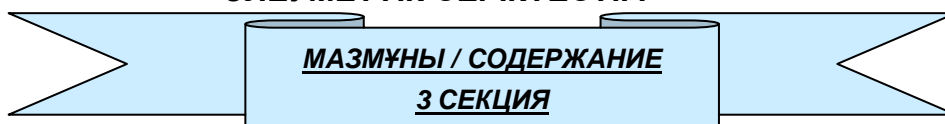
Abstract

This article reveals the specifics of the organization of literary local history routes. His role in the formation of the spiritual, moral and civic positions of the younger generation is shown. Attention is focused on the cooperation of the family and the school on the development and formation of the child's personality, the adoption of spiritual, moral, social and family values.

Key words: *literary local history, family values, research, writers, poets.*

В настоящее время остро ощущается необходимость возрождения духовности, изучения культуры своего народа, прошлого и настоящего своей «малой родины», восстановление духовности для формирования нравственной личности гражданина и патриота своей страны[1]. В подростковом возрасте активно развиваются интеллектуальные способности, формируются важные духовно–нравственные и гражданские ориентиры. Именно поэтому так важно направить их внимание в нужное русло, заинтересовать краеведческими исследованиями,

**ТӘРБИЕ ҚЫЗМЕТІНДЕГІ ОТБАСЫНЫҢ, МЕКТЕПТІҢ ЖӘНЕ ҚОҒАМНЫҢ
ӘЛЕУМЕТТІК СЕРІКТЕСТІГІ**

**СОЦИАЛЬНОЕ ПАРТНЕРСТВО СЕМЬИ, ШКОЛЫ И ОБЩЕСТВА
В ВОСПИТАТЕЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ**

Абдулина Айгуль Сапарғалиевна, Дошанова Жанна Жумағалиевна	Сотрудничество семьи, школы и общества в процессе воспитания	1377
Абелева Диана Дархановна	Социальное партнерство – ключ к успешному воспитанию	1382
Агеева Анастасия Анатольевна	Социальное партнёрство дошкольной организации и семьи: современные подходы	1385
Aidarbekova Rauana Kairatbekovna, Kuatova Aigul Ainabekovna	Cooperation between the family and the educational system in bringing up the new generation	1388
Айткужина Меруерт Оразбековна	Қазіргі отбасы тәрбиесінде ұлттық құндылықтарды қолдану ерекшеліктері	1394
Айтпаева Алия Богдановна, Тоғусаева Ажаргуль Казийкановна	Қазіргі заманғы тәрбие әдістерін балалардың әлеуметтік үрдіске тұлғалық қалыптасуы үшін отбасыларда қолдану	1400
Альжанова Айгуль Муратовна, Фаустова Елена Геннадьевна	Взаимодействие учителя с родителями в рамках факультативных занятий: пути развития и поддержки учащихся	1403
Алмаганбетова Макпал Кайратовна, Борибаев Айбар Кайржанович	Ұрпақты адамгершілікке тәрбиелеуде ұлттық құндылықтар басты құрал ретінде	1407
Аманкелдиева Айгерим Пиралиевна, Абушахметова Айниса Рахмановна	Студенттердің аитв/житс–мен өмір сүретін адамдарға деген әлеуметтік көзқарасы	1412
Әшім Аружан Мақсұтқызы	Как построить эффективное сотрудничество родителей и учителей в школах с инклюзивным образованием	1417
Бабалиева Азиза Бауыржановна	Тиімді білім беру үшін отбасы, мектеп және қоғам арасында мықты серіктестік құру	1421
Байбулатова Айгуль Жакеновна	Психолого–педагогические аспекты социального партнерства между семьей и колледжем в рамках программы «Біртұтас тәрбие»	1424

3 СЕКЦИЯ

Баймагамбетова Дана Сабитовна, Дамбаулова Асемгуль Сериковна	Единство семьи, школы и общества в воспитании младших школьников	1429
Баймусина Ляззат Ибраевна Ундимисова Кульпаш Сейтпековна	Современные подходы к взаимодействию школы дополнительного образования с семьей: преодоление барьеров и создание гармоничного сотрудничества	1432
Барабаш Ольга Ивановна	Влияние семейного окружения на развитие детей и роль социального педагога в поддержке семей	1435
Бегежанова Райхан Карымжановна	Мектеп пен отбасының өзара әрекеттесуі ерекше білім беру қажеттіліктері бар баланың мектеп ортасына сәтті бейімделу факторы ретінде	1439
Бектемір Динара Қызырбекқызы	Тәрбие үдерісіндегі отбасы, мектеп және қоғамның өзара әрекеттестігі: әлеуметтік серіктестіктің маңызы мен тиімділігі	1443
Бельшева Ирина Николаевна Булатова Резида Гадынановна	Роль социального партнерства семьи, школы и общества в формировании воспитательного процесса: взаимное влияние и поддержка в воспитании гармоничной личности	1447
Бельская Татьяна Александровна, Бельский Денис Геннадьевич	Партнёрство семьи, школы и общества как фактор воспитания	1450
Бобрицкая Елена Анатольевна, Зайцева Елена Васильевна	Единство усилий: роль партнерства в воспитательной деятельности	1454
Букаева Шынар Калияскеровна	Бала тәрбиесінде мектеп пен ата–ананың ынтымақтастық қарым – қатынасы	1458
Бургард Маргарита Сергеевна, Пролыгина Динара Куанышбаевна	Совместное сотрудничество – путь к успеху	1463
Возная Екатерина Викторовна, Мычко Елена Ивановна	Социальное партнерство семьи и педагогов в детском саду	1467
Войкин Александр Андреевич, Горбаленко Кристина Дмитриевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1471
Волошенко Наталья Ивановна, Засименко Ольга Викторовна	Социальное партнерство в процессе реализации воспитательных задач: опыт работы сельской малокомплектной школы	1475
Габдуллина Айгуль Тугельбаевна, Ормамбекова Асель Кайратовна	Оқушылардың тәрбиесіндегі отбасы, мектеп және әлеуметтік қоғамның рөлі	1480

3 СЕКЦИЯ

Галиуллина Жулдызай Зарлыковна	Отбасы мен мектептің өзара қарым–қатынасының тиімділігі	1485
Глушкова Евгения Сергеевна	Гармония воспитания: семья, школа и общество – единый вектор развития	1488
Грабовенко Елена Валентиновна	Основы финансовой грамотности для школьников: как управлять своими деньгами?	1491
Губарь Светлана Владимировна, Арбагулова Асель Кабдуалиевна	Воспитание в единстве: роль партнёрства семьи, школы и общества	1496
Даумова Батима Бексултановна, Бексултанова Аягуз Кадырбековна	ЖОО – да тәрбие жүйесін оқытуда тәрбиенің мәні және құрылымы	1500
Джабага Динара Тлеубергеновна	Социальное партнерство семьи, школы и общества как успешное условие формирования семейных ценностей	1505
Дмитровская Татьяна Владимировна	Социальное партнерство как основа воспитания нового поколения	1509
Досжанова Алмагуль Асылкановна, Есетова Роза Еркебулановна	Ы. Алтынсарин мұрасы: балаларға кітап оқытудың құндылығын сезіндіру жолдары	1514
Дуйсенбаева Кымбат Ахметқызы	Әлеуметтік серіктестік негізінде баланың дамуын қолдау: мектеп психологының рөлі	1517
Дусмагамбетова Динара Канатовна, Шинибекова Гульшат Сайлаукановна	Партнерское взаимодействие семьи и школы	1521
Дуспаева Гульмира Джамбуловна, Горобец Елена Васильевна	Сотрудничество семьи и школы – залог успешного решения задач воспитания школьников	1526
Дьяченко Наталья Валентиновна	Социальное партнерство: гармония традиций и инноваций в воспитании	1529
Дюсембаева Аксамал Сергазиевна, Баймағамбетова Динара Еркімбайқызы	Құндылыққа негізделген тәрбиені іске асырудағы педагог пен ата–ананың өзара ықпалдастығы	1534
Жакупова Багитжамал Габитовна, Сейлова Ляззат Алдабергеновна	Отбасылық құндылықтарды қалыптастырудағы мектептің рөлі	1538
Жамбулова Айгуль Жакановна	Отбасы мен мектептің өзара қарым–қатынасының тиімділігі	1543
Жангалиева Роза Есимхановна, Жукенова Гулпара Балтабаевна	Формирование цифрового аутизма у детей: причины и последствия	1547

3 СЕКЦИЯ

Жантлесова Мадина Хамзаевна, Омарова Гульсана Ержигитовна	Өскелең ұрпақты тәрбиелеуде отбасы мен мұғалімнің өзара байланысының маңыздылығы	1511
Жанулу Асель Алексеевна, Абильгазина Жанар Тулегеновна	Создание единого воспитательного пространства: сотрудничество семьи и школы	1555
Жетписбаева Айсылу Айратовна Абдиркенова Ақбидаш Капановна	«Ақпараттық мәдениет» ұғымының мәні мен мазмұнына ғылыми теориялық шолу	1561
Жихарева Татьяна Борисовна, Тусова Айгуль Аманжоловна	Вовлечение родителей в процесс детского развития, воспитания и обучения	1565
Жобалаева Карлыгаш Темиржановна, Демесенова Татыгуль Туяковна	Бала тәрбиесіндегі ажырамас үштік одақ: отбасы, мектеп, қоғам	1569
Жумабекова Аида Асановна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности обучающихся с особыми образовательными потребностями	1572
Жумагалиева Асем Амиржановна, Рамазанова Салтанат Кинаевна	Триада воспитания: взаимодействие родителей, педагогов и социума	1576
Ибрагим Айдос Ерболұлы, Мамбеталина Алия Сактагановна	Влияние социальных сетей и онлайн–коммуникации на раннее выявление зависимостей у подростков: возможности и риски	1579
Идрисова Жанна Жакановна	Взаимодействие воспитателя и родителей в процессе профессионального самоопределения старшеклассников	1583
Иманкулова Шолпан Аскарловна	Білім беру жүйесіндегі балалар мен жастарды тәрбиелеудің құндылықтары: тәжірибе, проблемалар және шешімдер	1586
Каленова Гульбарам Сартайқызы	Күш–жігердің бірлігі: отбасы–мектеп– қоғам – жеке тұлғаны тәрбиелеудегі маңызды рөлі	1590
Калиниченко Оксана Викторовна, Назмутдинов Ризабек Агзамович	Особенности реализации социального партнерства в образовании	1593
Камзинова Гульжанна Оралбековна	Роль социального партнерства между семьей, школой и обществом в формировании ценностных ориентиров и воспитании личности ребенка в условиях современного общества	1597
Кандалина Татьяна Валентиновна	Воспитывающая среда на основе сотрудничества семьи и школы	1601
Каппасова Шамшырак Еркиновна	Тәрбие процесінде отбасы, мектеп және қоғам арасындағы өзара әрекеттесудің маңыздылығы	1605

3 СЕКЦИЯ

Карибаева Ганди Токтаровна, Мухамедкалиева Бибигуль Марденовна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның елеуметтік серіктестігі	1609
Кенжетаева Карлыгаш Амангелдіқызы, Туканова Айгерим Кайратовна	Мектепке дейінгі білім беру процесіндегі психолог пен тәрбиешілердің өзара әрекеттестігі	1612
Кенжетай Айман Үсенқызы	Поддержка родителей в условиях развода: социальное партнерство между семьей, школой и обществом	1616
Кенжина Бахиткуль Казеновна	От семьи к обществу: путь воспитания через партнерство	1619
Клещенкова Алина Андреевна, Щеглова Наталья Михайловна	Взаимодействие семьи, школы и общества как основа эффективного воспитания	1622
Козлова Светлана Павловна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1626
Колесник Ирина Сергеевна	Модели социального партнерства в воспитательной деятельности: примеры успешных практик и программ, направленных на объединение усилий всех участников воспитательного процесса	1631
Колмурзинова Балжан Токторбаевна, Ерденова Назгуль Бабашевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1635
Комиссарова Елена Александровна, Ахметбекова Жанар Сайлаубайқызы	Интеграция дошкольного образования в единое образовательное пространство	1638
Криштова Надежда Сергеевна, Лясота Владислава Вячеславовна	Использование инновационных форм работы с родителями воспитанников в условиях реализации проекта «Үндестік»	1642
Кусаинова Карлыгаш Есенгельдыновна, Ануфриева Арина Васильевна	Социальное партнерство семьи и школы в сфере воспитания: векторы взаимодействия	1646
Кушкинбаева Асем Серикбаевна, Кущугулова Асель Маулетовна	Взаимодействие школы и семьи в процессе раннего самоопределения учащихся при выборе профессии	1650
Қылышбекова Айдана Қылышбекқызы	Баланы психологиялық әл–ауқатын қалыптастырудағы қоғамның, мектептің және отбасының рөлі	1656
Лемехова Вера Константиновна	Инклюзивное образование: роль партнёрства в интеграции детей с особыми образовательными потребностями	1659
Липинская Евгения Эдуардовна Танасейчук Светлана Владимировна	Взаимодействие семьи и школы: проблемы и пути решения	1662

3 СЕКЦИЯ

Майленова Аида Аяшевна	Синергия воспитания: Альянс семьи, школы и общества для гармоничного развития ребенка	1667
Макаева Жанара Ашимовна	Роль социального партнерства в практике учителя казахского языка в детском саду	1670
Маканова Анар Жарулловна	Педагогические условия становления позитивного отношения учащегося к окружающему миру	1674
Маканова Гульнара Исенкильдаевна, Ахмадиева Макпал Бейсембаевна	Роль семьи, колледжа и предприятий в формировании профессиональных навыков студентов	1679
Маралбаева Жалынсын Ульмесхановна, Фатеева Юлия Юрьевна	Единство в воспитании: социальное партнерство семьи, школы и общества как ключ к развитию молодежи	1682
Махмутова Мархаба Даулетжановна, Молдахметова Алия Досымбековна	Исследование влияния метода ТРИЗ на развитие креативного мышления учащихся 7 классов на уроках искусства	1685
Мендаулетова Нургуль Шамбиловна, Мендаулетов Алмаз Турсунбаевич	Тәрбиелік үдерісті арттыру ретінде отбасы мен мектеп арасындағы әлеуметтік серіктестік	1690
Молдабекова Нургул Рахимжановна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1695
Молдабекова Сандугаш Кайрхановна, Сыздыкова Баян Рамазановна	Профессиональное становление студентов в современных условиях вуза	1698
Моренко Иван Михайлович, Магун Татьяна Ярославовна	Комплексное физическое воспитание в реабилитации людей с ограниченными возможностями	1701
Муравьева Людмила Александровна, Михайлова Ксения Борисовна	Родительству стоит учиться! Родительству стоит учить!	1704
Мурзагалиева Алия Абдулловна, Калинина Анастасия Александровна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в деятельности вечерней школы	1709
Мустафинов Дархан Батырханович, Чемоданова Галина Иосифовна	Корреляция между академической успеваемостью и профессиональной готовностью подростков	1712
Новолодская Елена Геннадьевна, Бажин Павел Борисович	Сотрудничество семьи и школы по развитию учебной мотивации младших подростков	1716
Нургожина Гульзира Абикеновна	Білім беру қызметіндегі отбасының, мектептің, қоғамның әлеуметтік серіктестігінің маңызы	1720

3 СЕКЦИЯ

Оводнева Софья Владимировна	Сотрудничество семьи, образовательных учреждений и общественных молодёжных организаций в области профилактики негативного воздействия цифровой среды	1723
Олексюк Тамила Владимировна, Варварова Оксана Фанильевна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1727
Омельчук Анна Михайловна, Бауэр Анастасия Владимировна	Взаимодействие семьи и школы как фактор успешной социализации ребёнка	1730
Панькова Светлана Леонидовна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества: проблемы, возможности сотрудничества и перспективы	1733
Пензина Нина Александровна	Синергия воспитания: роль семьи, школы и общества в формировании личности	1739
Пірімбетова Манат Оразәліқызы	Мектеп логопедінің рөлі: балалардың тілдік дағдылары мен әлеуметтік бейімделуін дамыту	1743
Полторацкая Алёна Юрьевна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности: ключ к гармоничному развитию личности	1747
Пращур Марина Валерьевна	Вместе к успеху: партнёрство семьи, школы и общества	1750
Сабитова Асия Азирхановна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1754
Сакенова Зарина Аскарровна, Даненова Аида Сайрановна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1758
Салыков Амангельды Сапышович, Зубко Наталья Николаевна	Создание условий для формирования основы профессионального самоопределения обучающихся дополнительного образования во взаимодействии с семьей и школой	1761
Сарсенбаева Жанат Каратаевна	Взаимодействие семьи и школы	1764
Сауекенова Айнур Галымовна, Султанова Асылай Галымовна	Тәрбие қызметіндегі отбасының, мектептің және қоғамның әлеуметтік серіктестігі	1768
Сафина Лариса Владиславовна	Социальное партнёрство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности	1774
Сейткалиева Айна Султангалиевна	Сотрудничество семьи, школы и общества в воспитательном процессе	1779
Серкешбаева Гүлжанат Нұрмағамбетқызы	Тұлға қалыптастырудағы фольклордың тағылымдық мәні	1784
Серова Людмила Валерьевна	Синергия воспитания: школа, семья, общество	1787
Сияфутдинова Зарина Фангатовна	Активное сотрудничество с родителями в	1793

3 СЕКЦИЯ

	детском саду с использованием интерактивных технологий через работу школы ПАП	
Султанова Ажар Каиргельдиновна, Лазаренко Дарья Дмитриевна	Организация работы с семьёй по патриотическому и нравственному воспитанию младших школьников с использованием ИКТ	1796
Сынабаева Акмарал Мусатраковна	Отбасы мен мектеп арасындағы байланыс: тәрбие процесіндегі өзара түсіністік пен қолдау	1800
Тойбазарова Марал Аймаганбетовна	Ғылыми–педагогикалық консалтинг педагогтердің кәсіби дамуын сүйемелдеу құралы ретінде: тәжірибе, проблемалар мен бағыттар	1804
Трухан Наталья Олеговна, Алабаева Сымбат Кайркеновна	Взаимодействие семьи и школы в воспитательной деятельности	1807
Тулбаева Алия Фазылхановна, Шинкаренко Вера Ивановна	Социальное партнёрство семьи и школы в воспитательной деятельности	1811
Унасбаева Гульжан Алгабековна	Проблемы человеческой природы в произведениях Адольфа Арцишевского	1816
Уразбекова Кульбарам Жаксылыковна	Социальное партнерство дошкольной организации с родителями воспитанников	1819
Уралбаев Амагельды Абишевич, Клопоцкая Любовь Васильевна	Развитие интеллектуальных и творческих способностей учащихся начальных классов посредством обучения игре в шахматы	1823
Фатхудинова Ирина Владимировна	Безопасность труда начинается с детства	1826
Хайруллина Оксана Нурулловна, Хайруллин Хикмэт Нуруллович	Организация психолого – педагогической информационно – просветительской деятельности с представителями родительской общественности в вопросах семейного воспитания	1830
Харченко Ольга Геннадьевна	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности: ключ к успешному воспитанию детей	1835
Хилимончик Наталья Александровна	Сотрудничество школы и семьи в развитии у младших школьников интереса к чтению	1838
Чайка Камила Юрьевна, Демисенова Шнар Сапаровна	Готовность ребенка к обучению в школе как психолого–педагогическая проблема	1841

3 СЕКЦИЯ

Шалгимбеков Айбек Батырханович	Формирование функциональной грамотности обучающихся посредством исторического краеведения	1846
Шатских Анастасия Александровна	Гармония воспитания: семья, школа и общество – единый вектор развития	1849
Шахматова Анастасия Ивановна, Мехова Галина Францевна	Взаимодействие семьи, школы и общества в воспитании ребенка с особыми образовательными потребностями	1852
Швец Наталья Алексеевна, Попова Ольга Викторовна	Инновационные среды и технологии воспитательной деятельности: партнерство профессиональной образовательной организации, школы, семьи, социума	1856
Шудабаева Назым Темирбековна, Нурмуқанова Гульназ Тулендыевна	Организация внеурочной деятельности обучающихся с особыми образовательными потребностями в условиях инклюзивного образования	1860
Шхан Нұрлан Елемесұлы	«Біртұтас тәрбие» бағдарламасы аясындағы тағылым бағдарламасы	1864
Шымбергенова Акмарал Бахытжановна	Исследовательская работа по литературному краеведению: путь к формированию гражданской позиции и патриотизма	1870
Щетинкина Светлана Ефимовна	О роли социального партнерства семьи, школы и общества в учебно–воспитательном процессе	1872
Яйчук Татьяна Владимировна	Консолидация усилий семьи, школы и общества как фактор успешной социализации личности школьника	1877
Ясменко Руслан Александрович	Социальное партнерство семьи, школы и общества в воспитательной деятельности на уроках физической культуры	1880
Содержание пленарных докладов / Пленарлық баяндамалар мазмұны		1884
Содержание 1 секции / 1 секция мазмұны		1885
Содержание 2 секции / 2 секция мазмұны		1901
Содержание 3 секции / 3 секция мазмұны		1907